

Noves dades sobre l'expansió del piràlid exòtic *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) a Catalunya (Lepidoptera: Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae)

New data regarding the expansion of the exotic Pyralidae *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) in Catalonia (Lepidoptera: Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae)

Diego Fernández

Avinguda Pompeu Fabra, 85-89, 1r 2a; E-08820 El Prat de Llobregat

diego.fernandez.25@gmail.com

Key words: Lepidoptera, Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae, *Cydalima perspectalis*, Catalonia, Iberian Peninsula.

D'ençà de la introducció accidental de *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) a Europa, a conseqüència de la importació de plantes del gènere *Buxus* spp. (Kruger 2008), la seva expansió ha estat molt ràpida. La planta nutricia que han utilitzat les erugues a Europa és el boix (*Buxus sempervirens*), una espècie àmpliament distribuïda pel continent, incloent-hi la península Ibèrica, fet que n'ha afavorit la dispersió. El gènere *Buxus*, a la part d'Àsia d'on és originària *C. perspectalis*, està representat per diferents tàxons, com ara *B. sinica* o *B. microphylla*, que han estat reconeguts com els seus hostes originals. A Europa, però, s'ha adaptat ràpidament a la nostra espècie autòctona de boix i a altres espècies ornamentals que s'utilitzen per fer tanques en jardins. A més d'aquestes plantes, a Àsia també han estat citades com a plantes nutricies les celastràcies *Evonymus japonicus* i *E. alatus*, i l'aquifoliàcia *Ilex purpurea*.

A la península Ibèrica es pot considerar com a primer registre de *C. perspectalis* la fotografia d'un exemplar melànic trobat a Cantàbria i penjat al portal d'internet Biodiversidad Virtual (2013). La primera referència escrita és de Pérez Otero *et al.* (2014), que la citen a partir de larves trobades sobre *B. sempervirens* al municipi gallec de Tomiño, a la província de Pontevedra. Pel que fa a Catalunya, les primeres citacions són recollides per Bassols & Oliveras (2014) (Besalú, Garrotxa; Santa Coloma de Farners, Selva; i Figueres, Alt Empordà) i Guzmán (2015) (Argelaguer i Besalú, Garrotxa). Per saber més sobre la seva expansió i distribució a Catalunya i com pot afectar negativament les poblacions de boix, tant silvestres com dels jardins de moltes ciutats i pobles, es recomana la lectura dels treballs esmentats, on es pot trobar molta informació que no cal repetir aquí.

El motiu d'aquesta nota és aportar noves dades de *C. perspectalis* a Catalunya, obtingudes per l'autor o per col·legues que desinteressadament les hi han cedides. Tot i

Fig. 1 Els dos adults de *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) trobats a la Serralada de Marina, al Centre d'Educació Ambiental Ecometròpoli (Santa Coloma de Gramenet).

que no hi ha constància que les erugues matin el boix, sí que el defolien i el debiliten, per la qual cosa és important fer un seguiment acurat de la dispersió d'aquesta papallona i estudiar els danys que causen les erugues per poder prendre les mesures pertinents.

Durant les prospeccions que duem a terme al Parc de la Serralada de Marina, dins de la Serralada Litoral, en el marc d'un estudi sobre la fauna invertebrada d'aquest espai protegit, es van recollir dos exemplars de *C. perspectalis*. El lloc concret de les troballes és el centre d'Educació Ambiental Ecometròpoli, situat al recinte de Torribera, al municipi de Santa Coloma de Gramenet, a la comarca del Barcelonès. El primer dels exemplars recollits (Fig. 1) va ser una observació de Maribel Hernández (com. pers.). La segona troballa va ser al mateix indret, als vidres del centre. Val a dir que, encara que dins del Parc de la Serralada de Marina el boix no hi és present, aquesta planta és habitual als jardins i les tanques properes als límits del mateix parc, com és el cas del citat Centre d'Educació Ambiental, on hi ha plantes de boix ornamentals que són, amb tota probabilitat, les utilitzades per *C. perspectalis* com a plantes nutrícies.

Material estudiat. Barcelonès: Parc de la Serralada de Marina, Torribera, Santa Coloma de Gramenet (31TDF39, 120 m), 1 ex., 31.V.2016 (M. Hernández leg.), 1 ex., 2.VI.2016 (D. Fernández leg.).

A més d'aquestes dades, es poden donar a conèixer les que han comunicat alguns col·legues, resultat de les seves prospeccions els anys 2015 i 2016.

Dades comunicades. Baix Empordà: puig de les Roques (Palamós) (3TEG13, 59 m), 1 ex., 6.V.2015, 3 ex., 1.X.2015, 4 ex., 5.X.2015, 2 ex., 7.IX.2016 (P. Passola leg.). **Garrotxa:** Montagut de Fluvià (31TDG67, 200 m), 12 ex., 7.IX.2016 (E Guzmán leg.); Oix (31TDG67, 570 m), 1 ex., 3.VII.2016 (E Guzmán leg.); Sant Privat d'en Bas (31TDG46, 1.012 m), 2 ex., 5.IX.2016 (E Guzmán leg.); Tortellà (31TDG67, 390 m), 2 ex., 2.VII.2016, 7 ex., 8.IX.2016, 10 ex., 28.IX.2016 (E Guzmán leg.). **Osona:** Vidrà (31TDG46, 970 m), 2 ex., 2.IX.2016 (E Guzmán leg.), 61 ex., 24.VI-27.IX.2016 (A. Cervelló, J. Martí & A. Xaus leg.; dades publicades en aquest mateix butlletí). **Vall d'Aran:** Vielha (31TCH13, 974 m), 1 ex., 16.VII.2016 (J.J. Pérez De-Gregorio leg.).

Cal agrair als companys Eduard Guzmán, Maribel Hernández, Josep Martí, Pere Passola, Josep Joaquim Pérez De-Gregorio i Albert Xaus la cessió desinteressada de les informacions que aquí es publiquen. També hem d'agrair a Cinta Pérez i Mireia Vila, responsables del Parc de la Serralada de Marina, el seu suport i la concessió dels permisos pertinents per estudiar la fauna invertebrada del parc. Hem de donar gràcies, així mateix, a David Carrera, pel seu interès i per l'intercanvi d'opinions referents als invertebrats del parc. Un agraïment molt especial a Fernando Carceller, per la seva ajuda i per la companyia en les recerques pel parc, i, finalment, a Jordi Dantart, pels seus comentaris i per la revisió del text.

Referències bibliogràfiques

- Bassols i Isamat, E. & Oliveras Giralt, J. 2014. *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859), una nova espècie invasora a Catalunya (Lepidoptera: Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 105: 71-78.
- Guzmán, E. 2015. Invasió dels boscos de la Garrotxa per la plaga de *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) (Lepidoptera: Crambidae). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 106: 123-124.
- Käpeli, F. 2008. Der Buchsbaumzünsler- Im Eiltempo durch Basler Garten. G⁺plus- die Gärtnere. *Fachzeitschrift (Zürich)*, 20: 33.
- Krüger, E.O. 2008. *Glyphodes perspectalis* (Walker, 1859) - neu für die Fauna Europas (Lepidoptera: Crambidae). *Ent. Z. Frankf. a. m.*, 118: 81-83.
- Pérez Otero, R., Mansilla, J.P. & Vidal, M. 2014. *Cydalima perspectalis* Walker, 1859 (Lepidoptera, Crambidae): una nueva amenaza para *Buxus* spp. en la Península Ibérica. *Archivos Entomológicos*, 10: 225-228.

Data de recepció: 29 de setembre de 2016

Data d'acceptació: 25 d'octubre de 2016